

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

Факультет хореографічного мистецтва

Кафедра народної хореографії

КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ

Програма та навчально-методичні матеріали дисципліни
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності 024 Хореографія
освітньої програми Народна хореографія

Харків, 2023

УДК 792.82:378.147](078)

К 47

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол №7 від 21.02.2023 р.)

Рецензенти:

Ірина Мостова, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри народної хореографії Харківської державної академії культури

Наталія Семенова, кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри сучасної та бальної хореографії факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури

Укладачі:

Людмила Шилова, старший викладач кафедри народної хореографії факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури

Лариса Дегтяр, старший викладач кафедри народної хореографії факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури

К 47 **Класичний танець та методика його викладання** : прогр. та навч.-метод. матеріали дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістер.) рівня зі спец. 024 «Хореографія», освітня програма «Народна хореографія» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. нар. хореографії ; [уклад. Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр]. – Харків: ХДАК, 2023. – 49 с.

Навчальний курс «Класичний танець та методика його викладання» є обов'язковим компонентом циклу професійної підготовки магістрів зі спеціальності 024 «Хореографія» в галузі хореографічного мистецтва. Він забезпечує набуття професійних виконавських вмінь та навичок, формує і збагачує педагогічний досвід майбутнього фахівця.

Дисципліна розрахована на здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, слухачів системи підвищення кваліфікації та післядипломної освіти.

УДК792.82:378.147](078)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Класичний танець та методика його викладання»

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Класичний танець та методика його викладання» є обов'язковим компонентом циклу професійної підготовки магістрів в галузі хореографічного мистецтва.

Курс розраховано на 1,5 роки навчання, він складається з лекційних та практичних занять, де передбачається тісне поєднання теоретичних та практичних знань.

На уроках класичного танцю формується певна база професійних знань, вмінь та навичок, яка дозволяє здобувачам вищої освіти нависокому рівні засвоювати методику виконання та викладання рухів класичного танцю та технічно складних елементів тощо, розвивати музикальність і виразність виконання. Оволодіння принципами побудови уроків, їх музичним оформленням, методикою створення комбінацій та цілих уроків класичного танцю для різних етапів навчання, правилами підготовки й проведення їх на курсі сприяє накопиченню та збагаченню педагогічного досвіду, розвиває балетмейстерські та організаторські здібності.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 16 I сем – 7 кр. II сем – 4 кр. III сем – 5 кр.	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова	
Загальна кількість годин -480	Освітня програма 024 Хореографія	Рік підготовки:	
		1-2-й	1-2-й
		Семестр	
		1-3-й	1-3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: I сем – 4 год. II сем – 3 год. III сем – 3 год.	Ступінь: магістр	Лекції	
		10 год.	6 год.
		Практичні	
		150 год.	46 год.
		Самостійна робота	
		320 год.	428 год.
Вид контролю			
1 сем. – залік, 2, 3 сем. – іспит.	1 сем. – залік, 2, 3 сем. – іспит.		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить – 160/320 на денному відділенні, 52/428 – на заочному.

II. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета – опанувати теоретичний і практичний матеріал з дисципліни "Класичний танець та методика його викладання", вдосконалити виконавську техніку, набути навичок педагогічної майстерності, навчитися використовувати отримані знання в подальшій творчій роботі в галузі хореографічного мистецтва.

III. ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК

У результаті вивчення дисципліни здобувач освіти повинен

Знати:

- методику виконання та викладання рухів класичного танцю;
- термінологію класичного танцю;
- класифікацію рухів класичного танцю;
- структуру уроків класичного танцю;
- класифікацію та правила побудови комбінацій різних видів;
- принципи музичного оформлення уроків класичного танцю;
- види музичного оформлення уроків класичного танцю.

Вміти:

- застосовувати набуті знання щодо специфіки викладання класичного танцю в практичній діяльності;
- методичнограмотно, технічно й виразно виконувати рухи класичного танцю;
- надавати методичні пояснення щодо методики виконання й викладання рухів класичного танцю;
- вільно володіти термінологією класичного танцю;
- створювати частини уроків (екзерсис біля станка, екзерсис на середині зали, Adagio, стрибки(allegro)) та цілі уроки класичного танцю;
- підбирати музичний супровід до створених комбінацій та уроків класичного танцю;
- працювати з концертмейстером щодо підбору музичного супроводження та під час проведення комбінації, або уроку;
- проводити створені уроки класичного танцю на студентах курсу;
- зберігати належний темпоритм під час проведення уроку;
- визначати помилки в методиці виконання, музикальності та способи їх усунення;
- робити чіткі, лаконічні та доброзичливі зауваження виконавцям;
- робити аналіз самостійно проведеного уроку.

Компетентності:

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);

- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань);
- усвідомлення місця та ролі хореографічної культури у сучасному соціокультурному просторі, здатність виявляти новітні тенденції та перспективні напрями розвитку хореографії;
- здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності;
- здатність здійснювати дослідницьку діяльність у сфері хореографії;
- здатність розробляти й впроваджувати авторські інноваційні педагогічні та мистецькі методики та технології;
- здатність розробляти індивідуальну стратегію навчання та виховання здобувача освіти у відповідності до особистісних якостей з метою розкриття його творчого потенціалу;
- усвідомлення синтетичної природи хореографічного мистецтва та багатоманітності його можливих зв'язків з іншими мистецтвами у хореографічному творі;
- здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології;
- здатність здійснювати художньо-просвітницьку діяльність з метою пропаганди хореографічного мистецтва.

Програмні результати навчання:

- організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності в сфері хореографії;
- адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій;
- організувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів;
- виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення;
- володіти навичками художньо-критичного осмислення явищ хореографічної культури сучасності в контексті загальнономистецького поступу;
- застосовувати ефективні методики викладання хореографічних дисциплін, розробляти і впроваджувати авторські методики та технології задля оптимізації навчального процесу;
- сприяти різнобічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва;
- реалізувати творчий задум з урахуванням синтетичної природи хореографічного мистецтва та поліваріативності його поєднання з різними видами мистецтв;
- презентувати власні мистецькі, педагогічні та наукові досягнення, використовуючи різноманітні комунікаційні технології;

- популяризувати хореографічне мистецтво у процесі різноаспектної художньо-просвітницької діяльності.

Передумови для вивчення:

Мати професійні фізичні дані та творчі здібності. Володіти професійними навичками виконання рухів класичного танцю. Виявляти обізнаність з літератури за фахом, володіти термінологією класичного танцю та необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Критерії оцінювання:

- Виявляти достатні знання теоретичного та практичного матеріалу з класичного танцю.
- Володіти термінологією класичного танцю.
- Виявляти достатню технічність та виразність при виконанні рухів класичного танцю.
- Можливо допускати деякі неточності в методиці виконання рухів, але вміти їх проаналізувати та намітити шляхи подолання.
- Вміти створювати окремі комбінації та частини уроків класичного танцю.
- Критерієм засвоєння теоретичного та практичного матеріалу дисципліни «Класичний танець та методика його викладання» можна вважати досягнення мінімального порогового рівня у 60 балів.
- Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:
- усні та письмові відповіді;
- показ техніки виконання та пояснення методики виконання рухів класичного танцю, надання музичних розкладок;
- демонстрація створених комбінацій, уроків;
- аналіз музичних творів, обраних для супроводження;
- перевірка записів комбінацій, частин уроків та цілісних уроків;
- розбір та аналіз проведених комбінацій, уроку на студентах курсу;
- перевірка рефератів;
- залік, іспити.

IV.ЗМІСТ І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з 11 розділів, які містять 35 тем, пов'язаних між собою змістовними складовими

1 курс 1 семестр

1 РОЗДІЛ містить 2 теми: Понятійний апарат системи класичного танцю.

Структура уроку класичного танцю та його окремих частин.

2 РОЗДІЛ містить 3 теми: Вивчення рухів класичного танцю біля станка. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).

3 РОЗДІЛ містить 3 теми: Вивчення комбінацій біля станка. Вивчення комбінацій на середині зали. Вивчення комбінацій стрибків.

4 РОЗДІЛ містить 4 теми: Створення екзерсису біля станка, об'єднаного однією хореографічною темою. Підбір музичного матеріалу для створеного уроку класичного танцю; робота з концертмейстером. Запис створених комбінацій. Проведення створеного екзерсису на студентах курсу.

5 РОЗДІЛ містить 2 теми: Класифікація комбінацій уроку класичного танцю, їх характеристика та побудова на різних етапах навчання. Підготовча робота викладача до проведення уроку класичного танцю. Метод одного P.A.S. Загальні рекомендації щодо проведення уроку класичного танцю.

6 РОЗДІЛ містить 3 теми: Вивчення рухів класичного танцю біля станка. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).

7 РОЗДІЛ містить 3 теми: Вивчення комбінацій біля станка. Вивчення комбінацій на середині зали. Вивчення комбінацій стрибків.

8 РОЗДІЛ містить 4 теми: Створення екзерсису на середині зали, об'єднаного однією хореографічною темою. Підбір музичного матеріалу для створеного уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером. Запис створених комбінацій. Проведення створеного екзерсису на студентах курсу.

9 РОЗДІЛ містить 4 теми: Музичне оформлення уроку класичного танцю, його основні види та принципи. Вивчення рухів класичного танцю біля станка. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали. Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).

10 РОЗДІЛ містить 3 теми: Вивчення комбінацій біля станка. Вивчення комбінацій на середині зали. Вивчення комбінацій стрибків(allegro)

11 РОЗДІЛ містить 4 теми: Створення комбінацій allegro. Підбір музичного матеріалу для створеного уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером. Запис створених комбінацій. Проведення створених комбінацій allegro на студентах курсу.

V. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

№	Назви розділів та тем	Кількість годин							
		денна форма				заочна форма			
		усь го	у тому числі			усь ого	у тому числі		
	л	п	с.р	л	п	с.р			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 курс 1 семестр									
Розділ 1. Теорія та методика викладання класичного танцю									
1.	Понятійний апарат системи класичного танцю.	6	2		4	6	1		5
2.	Структура уроку класичного танцю та його окремих частин.	6	2		4	6	1		5
Разом		12	4		8	12	2		10
Розділ 2. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю									
3.	Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	12		4	8	12		1	11
4.	Вивчення рухів класичного танцю на середині зали	12		4	8	12		1	11

5.	Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).	12		4	8	12		1	11
Разом		36		12	24	36		3	33
Розділ 3. Урок класичного танцю та методика його виконання									
6.	Вивчення комбінацій біля станка	12		4	8	12		1	11
7.	Вивчення комбінацій на середині зали	12		4	8	12		1	11
8.	Вивчення комбінацій стрибків	12		4	8	12		1	11
Разом		36		12	24	36		3	33
Розділ 4 Створення уроку класичного танцю									
9.	Створення екзерсису біля станка, об'єднаного однією хореографічною темою;	36		12	24	36		6	30
10.	Підбір музичного матеріалу для створеного уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.	12		4	8	12		2	10
11.	Запис створених комбінацій	12		4	8	12		2	10
12.	Проведення створеного екзерсису на студентах курсу	66		22	44	66		2	64
Разом		126		42	84	126		12	114
Усього годин за семестр		210	4	66	140	210	2	18	190
1 курс 2 семестр									
Розділ 5 Теорія та методика викладання класичного танцю									
13.	Класифікація комбінацій уроку класичного танцю, їх характеристика та побудова на різних етапах навчання	6	2		4	6	1		5
14.	Підготовча робота викладача до проведення уроку класичного танцю. Метод одного РАС. Загальні рекомендації щодо проведення уроку класичного танцю	6	2		4	6	1		5
Разом		12	4		12	12	2		10
Розділ 6. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю									

15.	Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	6		2	4	6		1	5
16.	Вивчення рухів класичного танцю на середині зали	6		2	4	6		1	5
17.	Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).	6		2	4	6		1	5
Разом		18		6	12	18		3	15
Розділ 7. Урок класичного танцю та методика його виконання									
18.	Вивчення комбінацій біля станка	6		2	4	6		1	5
19.	Вивчення комбінацій на середині зали	6		2	4	6		1	5
20.	Вивчення комбінацій стрибків	6		2	4	6		1	5
Разом		18		6	12	18		3	15
Розділ 8 Створення уроку класичного танцю									
21.	Створення екзерсису на середині зали, об'єднаного однією хореографічною темою;	24		8	16	24		2	22
22.	Підбір музичного матеріалу для створеного уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером	3		1	2	3		1	2
23.	Запис створених комбінацій	3		1	2	3		1	2
24.	Проведення створеного екзерсису на студентах курсу	42		14	28	42		2	40
Разом		72		24	48	72		6	66
Усього годин за семестр		120	4	36	80	120	2	12	106
2 курс 3 семестр									
Розділ 9. Методика викладання та виконання рухів класичного танцю									
25.	Музичне оформлення уроку класичного танцю, його основні види та принципи.	6	2		4	6	2		4
26.	Вивчення рухів класичного танцю біля станка.	6		2	4	6		1	5
27.	Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.	6		2	4	6		1	5
28.	Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).	6		2	4	6		1	5
Разом		24	2	6	16	24	2	3	19
Розділ 10. Урок класичного танцю та методика його виконання									

29.	Вивчення комбінацій біля станка	6		2	4	6		1	5
30.	Вивчення комбінацій на середині зали	6		2	4	6		1	5
31.	Вивчення комбінацій стрибків(allegro)	6		2	4	6		1	5
Разом		18		6	12	18		3	15
Розділ 11 Створення уроку класичного танцю									
32.	Створення комбінацій allegro	30		10	20	30		4	26
33.	Підбір музичного матеріалу для створеного уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером	6		2	4	6		2	4
34.	Запис створених комбінацій	6		2	4	6		2	4
35.	Проведення створених комбінацій allegro на студентах курсу	66		22	44	66		2	64
Разом		108		36	72	108		10	98
Усього годин за семестр		150	2	48	100	150	2	16	132
Усього годин		480	10	150	320	480	6	46	428

VI. ЗМІСТ КУРСУ

1 курс 1 семестр

РОЗДІЛІ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 1. ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ СИСТЕМИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Термінологія класичного танцю. Основні поняття. Класифікація рухів та характеристика основних груп. Загальні рекомендації до викладання рухів. Опис та правила виконання тренувального руху на прикладі BATTEMENT TENDU SIMPLE. Опис та правила виконання зв'язуючи-допоміжного руху на прикладі PAS DE BOURREE SIMPLE. Загальні рекомендації до виконання стрибків. Опис та правила виконання стрибка на прикладі CHANGEMENT DE PIED.

Тема 2. СТРУКТУРА УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА ЙОГО ОКРЕМИХ ЧАСТИН

Загальна характеристика уроку його мета та завдання. Частини уроку та їх визначення. Комбінації екзерсису біля палки та екзерсису на середині зали. ADAGIO та його характеристика. Побудова ALLEGRO. Співрозмірність частин уроку.

РОЗДІЛІ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ.

Вивчаються нові більш складні рухи класичного танцю, а також вже вивчені рухи ускладнюються за рахунок збільшення темпу виконання, використання поз класичного танцю, ускладнюється координація. Вивчаються великі стрибки з просування та в повороті.

Тема 3. ВИВЧЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ БІЛЯ СТАНКА.

1. Pirouette з grandpliéendehorsetendedans.
2. Doubleronddejambeenl'airendehorsetendedans на всій стопі та на пів пальцях.
3. Grandtempsrelevéendehorsetendedans на всій стопі та на півпальцях.
4. Battementsdeveloppés з коротким balancé.
5. Grandsbattementsjetésdemirondendehorsetendedans.
6. $\frac{1}{2}$ toursendehorsetendedans з plié–relevé з ногою витягнутою вперед чи назад на 45° (полупіруети).

Тема 4. ВИВЧЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ.

1. Battementsdeveloppésballottés;
2. Grandtempsrelevéenfaceendehorsetendedans на всій стопі та на півпальцях;
3. Півповороти endehorsetdedans з пози у позу крізь passé на 45° і 90° з plié–relevé;
4. Pirouetteendehorsetendedans з V, II, IV позицій, с закінченням в V, IV поз., та в різноманітні пози носком у підлогу.
5. Tempsliéparterre з pirouetteendehorsetendedans.
6. Tourschainé.

Тема 5.ВИВЧЕННЯ СТРИБКІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ (ALLEGRO).

1. Pasassembléentournant по $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ оберта.
2. Pasjeté battu.
3. Ronddejambeenl'airsautéendehorsetendedans.
4. Tempslevé у позах на 90° .
5. Tempsglissés (слизьке рухання вперед та назад на demiplié в позах I, II, III arabesques).
6. Grandpasjeté вперед у позах attitudecroiséeteffacé, I, II, III arabesques.
7. Sissonneouvertepasdeveloppéна 90° .
8. Entrechat-cinq.

РОЗДІЛЗ

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ.

Теми 6, 7, 8 ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ БІЛЯ СТАНКА.ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ. ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ СТРИБКІВ.

Студенти вивчають складні учбові комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, складені викладачем з використанням рухів представлених в темах 3-5.

Урок набуває більшої танцювальності завдяки наявності великої кількості поз та ускладненої координації. Метою уроку являється закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

РОЗДІЛ4

СТВОРЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 9. СТВОРЕННЯ ЕКЗЕРСISУ БІЛЯ СТАНКА, ОБ'ЄДНАНОГО ОДНІЄЮ ХОРЕОГРАФІЧНОЮ ТЕМОЮ.

Складання комбінацій екзерсису біля палки виконується студентами самостійно на матеріалі вже засвоєних рухів з використанням лейтруху. Вправи та їх кількість, лейтрух узгоджується з викладачем попередньо. Складені комбінації студенти демонструють викладачу під власний рахунок. Отримують зауваження чи побажання викладача, щодо їх створення. У разі необхідності працюють над виправленням помилок.

Тема 10. ПІДБІР МУЗИЧНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СТВОРЕНОГО УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ. РОБОТА З КОНЦЕРТМЕЙСТЕРОМ

Студенти разом з концертмейстером підбирають музичний матеріал. Студент називає вправу, музичний розмір і характер оформлення, а концертмейстер пропонує декілька варіантів музичних фрагментів. Студент робить свій вибір, відповідно навчальній меті, характеру та тексту комбінації. Надалі студент аналізує музику – визначає ритм, сильну долю, музичний розмір, кількість музичних фраз, частин, тактів.

Тема 11. ЗАПИС СТВОРЕНИХ КОМБІНАЦІЙ

Запис комбінацій, які були схвалені викладачем, здійснюється згідно рекомендацій та прикладів наданих в темі 13. Надалі вони підлягають перевірці. Метою являється набуття студентами навичок графічної фіксації хореографічного матеріалу.

Тема 12. ПРОВЕДЕННЯ СТВОРЕНОГО ЕКЗЕРСISУ НА СТУДЕНТАХ КУРСУ

Екзерсис біля станка складається з комбінацій, складених студентами та відібраних викладачем. Вони самостійно розучують порядок рухів в комбінації, відпрацьовують якість виконання та музикальність, надають зауваження, виправляють помилки.

1 курс 2 семестр

РОЗДІЛ 5

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 13. КЛАСИФІКАЦІЯ КОМБІНАЦІЙ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ, ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОБУДОВА НА РІЗНИХ ЕТАПАХ НАВЧАННЯ

Класифікація комбінацій, характеристика основних видів. Правила побудови комбінацій різних видів. Типові помилки побудови комбінацій та шляхи їх вирішення. Етапи навчання. Їх мета, завдання та види комбінацій. Приклади запису комбінації.

Тема 14. ПІДГОТОВЧА РОБОТА ВИКЛАДАЧА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ. МЕТОД ОДНОГО PAS. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ.

Планування навчального процесу. Правила підготовки до уроку. Метод одного PAS. Загальні рекомендації щодо проведення уроку класичного танцю.

РОЗДІЛ 6

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Продовжується робота над танцювальністю та координацією — рухи біля станка виконуються у великих та малих позах. Розвивається стійкість-апломб

під час виконання рухів на середині зали на пів пальцях. Вивчаються різноманітні pirouettesettours, здійснюється підготовка до великих tours біля станка та на середині зали. Вивчається техніка обертання у повітрі, а також більш складні стрибки з просуванням.

Тема 15.ВИВЧЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ БІЛЯ СТАНКА.

1. $\frac{1}{2}$ tour з plié-relevé з ногою витягнутою вперед чи назад на 90° endehorsetendedans.
2. Pirouette (tire-bouchon) endehorsetendedans, починаючи з V позиції, з закінченням в V позицію та в великі пози.
3. Flic-flacentournant на 360° endehorsetendedans, з закінченням в V поз. та на 45° в різні напрямки.
4. Preparationentourfouetté на 45° endehorsetendedans.

Тема 16.ВИВЧЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ.

1. Pirouette з grandplieendehorsetendedans.
2. Grandfouettéeffaceéendehorsetendedans.
3. Tourfouetté на 45° .
4. VI portdebras – préparation до великих toursendehorsetendedans.
5. Preparationetpirouette a lasecondeendehorsetendedans;
6. Pirouette з coupe–крока по діагоналі endedans.

Тема 17.ВИВЧЕННЯ СТРИБКІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ (ALLEGRO).

1. Pasbriseвперед та назад, з закінченням в V позицію.
2. Pasassembléentournant по цілому оберту.
3. Pasemboitéentournant з просуванням вбік та по діагоналі.
4. Grandpasjetéentournant на $\frac{3}{4}$ кола з epaulementcroise в epaulementcroise з прийому tombé-coupe назад.
5. Sautdebasque.
6. Sissonnesimpleentournant по цілому оберту endehorsetendedans.
7. Grandfouettésauté.

РОЗДІЛ 7

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ.

Теми 18, 19, 20. ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ БІЛЯ СТАНКА. ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ. ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ СТРИБКІВ.

Студенти вивчають складні учбові та танцювальні комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, складені викладачем та студентами курсу на матеріалі рухів представлених в темах 15 – 17.

Завданням є удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування методики виконання складних технічних елементів; удосконалення техніки стрибків; виконання великих стрибків з просуванням та entournant; опанування складної техніки виконання рухів в повороті та з просуванням

РОЗДІЛ 8

СТВОРЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 21. СТВОРЕННЯ ЕКЗЕРСISУ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ, ОБ'ЄДНАНОГО ОДНІЄЮ ХОРЕОГРАФІЧНОЮ ТЕМОЮ.

Складання комбінацій екзерсису біля палки виконується студентами самостійно на матеріалі вже засвоєних рухів. Вправи та їх кількість узгоджується з викладачем попередньо. Складені комбінації студенти демонструють викладачу спочатку під рахунок. Отримують зауваження чи побажання викладача, щодо їх створення. виправляють помилки.

Тема 22. ПІДБІР МУЗИЧНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СТВОРЕНОГО УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ. РОБОТА З КОНЦЕРТМЕЙСТЕРОМ.

Студенти разом з концертмейстером підбирають музичний матеріал. Студент називає вправу, музичний розмір і характер оформлення, а концертмейстер пропонує кілька варіантів музичних фрагментів. Студент робить свій вибір, відповідно навчальній меті, характеру та тексту комбінації. Надалі, студент аналізує музику – визначає ритм, сильну долю, музичний розмір, кількість музичних фраз, частин, тактів.

Тема 23. ЗАПИС СТВОРЕНИХ КОМБІНАЦІЙ

Запис комбінацій, які були схвалені викладачем, здійснюється згідно рекомендацій та прикладів наданих в темі 13. Надалі вони також підлягають перевірці.

Тема 24. ПРОВЕДЕННЯ СТВОРЕНОГО ЕКЗЕРСISУ НА СТУДЕНТАХ КУРСУ

Екзерсис на середині зали складається з комбінацій, складених студентами. Вони самостійно розучують порядок рухів комбінації, відпрацьовують якість виконання та музикальність, надають зауваження, виправляють помилки.

2 курс 3 семестр

РОЗДІЛ 9

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Тема 25. МУЗИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ, ЙОГО ОСНОВНІ ВИДИ ТА ПРИНЦИПИ.

Визначення та види музичного оформлення уроку класичного танцю. Принципи музичного оформлення уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером по підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку.

Тема 26. ВИВЧЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ БІЛЯ СТАНКА.

Продовжується опанування технічно складних рухів, методика викладання різноманітних поворотів.

1. Grands battements jetés з поворотом fouetté en dehorset endedans на всій стопі та на пів пальцях;
2. Pirouette починаючи з відкритої ноги вбік, вперед чи назад на 45° та 90° en dehorset endedans.

Тема 27. ВИВЧЕННЯ РУХІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ.

Більша частина уроку відводиться виконанню екзерсису на середині зали та великому ADAGIO, яке набуває ще більш танцювального характеру.

1. Renverse en attitude en dehorset endedans;
2. VI port de bras (préparation) та tours в великих позах attitude croisée et effacé en dehorset endedans;

3. Pirouette I, II, III arabesques en dehors set en dedans;
4. Pirouette en dehors з degagé по діагоналі.

Тема 28. ВИВЧЕННЯ СТРИБКІВ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ (ALLEGRO).

1. Grand pas jeté у позу arabesques з просуванням по діагоналі та колу з прийомів: pas glissade, pas couru;
2. Pas deciseaux;
3. Pas brisé dessus-dessous;
4. Pas cabriole на 45° вперед і назад з прийомів coupe-крок, pas glissade;
5. Grand pas deshat з прийомів pas glissade та pas chasse;
6. Pas jete entrelace (перекидне jete).

РОЗДІЛ 10

УРОК КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ

Тема 29, 30, 31. ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ БІЛЯ СТАНКА. ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ. ВИВЧЕННЯ КОМБІНАЦІЙ СТРИБКІВ.

Студенти вивчають складні учбові та танцювальні комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та стрибків, складені викладачем та студентами курсу на матеріалі рухів представлених в темах 26-28.

Завданням є удосконалення вивченого та засвоєння методики виконання нових рухів; розвиток виконавської майстерності; пластичності та віртуозності; опанування методики виконання технічно складних елементів; удосконалення техніки стрибків; виконання великих стрибків з просуванням та entournant; опанування складних pirouettes en tours на місці з просуванням по діагоналі.

РОЗДІЛ 11

Тема 32. СТВОРЕННЯ КОМБІНАЦІЙ ALLEGRO.

Складання складних учбових та танцювальних комбінацій allegro виконується студентами самостійно на матеріалі вже засвоєних попередньо рухів та поз класичного танцю. Тематика, вправи та їх кількість узгоджується з викладачем попередньо. Складені комбінації студенти демонструють викладачу спочатку під власний рахунок. Отримують зауваження чи побажання викладача, щодо їх створення.

Тема 33. ПІДБІР МУЗИЧНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СТВОРЕНОГО УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ. РОБОТА З КОНЦЕРТМЕЙСТЕРОМ.

Після виправлення помилок студенти разом з концертмейстером підбирають музичний матеріал. Студент визначає музичний розмір і характер оформлення, а концертмейстер пропонує декілька варіантів музичних фрагментів. Потім здійснюється аналіз вибору студента стосовно відповідності навчальній меті, характеру та тексту комбінацій.

Тема 34. ЗАПИС СТВОРЕНИХ КОМБІНАЦІЙ.

Запис комбінацій, які були схвалені викладачем, здійснюється згідно рекомендацій та прикладів наданих в темі 13. Запис підлягає перевірці викладачем.

Тема 35. ПРОВЕДЕННЯ СТВОРЕНИХ КОМБІНАЦІЙ ALLEGRO НА СТУДЕНТАХ КУРСУ.

ALLEGRO складається з комбінацій складених студентами. Вони самостійно розучують порядок рухів в комбінації, відпрацьовують якість виконання та музикальність.

VII. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1 семестр

Практичне заняття за темою № 3

Вивчення рухів класичного танцю біля станка.

Мета вивчення: Опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна (1-4,6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів біля станка.

Завдання 2. Вивчення рухів класичного танцю біля станка.

Розвиток техніки виконавської майстерності відбувається завдяки прискоренню темпів виконання рухів, посиленню силового навантаження, ускладненню рухів та їх поєднань. Продовжується робота по вивченню різноманітних pirouettés і поворотів

1. Pirouette з grandplieendehorsetendedans.
2. Doubleronddejambeenl'airendehorsetendedans на всій стопі та на пів пальцях.
3. Grandtempsrelevéendehorsetendedans на всій стопі та на півпальцях.
4. Battementsdeveloppés з коротким balancé.
5. Grandsbattementsjetésdemirondendehorsetendedans.
6. ½ toursendehorsetendedans з plié–relevé з ногою витягнутою вперед чи назад на 45° (полупіруети).

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів, які були вивчені в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Практичні заняття за темою № 4

Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.

Мета вивчення: Опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Повтор та закріплення рухів біля станка

Завдання 3. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.

Продовжується робота по вивченню різноманітних pirouettés і поворотів. Приділяється більше уваги роботі над координацією та розвитку танцювальності й виразності виконання рухів.

1. Battementsdeveloppésballottés;
2. Grandtempsrelevéenfaceendehorsetendedans на всій стопі та на півпальцях;
3. Півповороти endehorsetdedans з пози у позу крізь passé на 45° і 90° з plié-relevé;
4. Pirouetteendehorsetendedans з V, II, IV позицій, с закінченням в V, IV поз., та в різноманітні пози носком у підлогу.
5. Tempsliéparterre з pirouetteendehorsetendedans.
6. Tourschainé.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Практичні заняття за темою № 5

Вивчення стрибків класичного танцю (allegro).

Мета вивчення: Опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Повтор та закріплення рухів класичного танцю біля станка та на середині зали.

Завдання 3. Вивчення стрибків класичного танцю

1. Pasassembléentournant по ¼, ½ оберта.
2. Pasjeté battu.
3. Ronddejambeenl'airsautéendehorsetendedans.
4. Tempslevé у позах на 90°.
5. Tempsglissés (слизьке рухання вперед та назад на demi-plié в позах I, II, III arabesques).
6. Grandpasjeté вперед у позах attitudecroiséeteffacé, I, II, III arabesques.
7. Sissonneouvertépasdeveloppé та 90°.
8. Entrechat-cinq.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Практичне заняття за темою № 6

Вивчення комбінацій біля станка.

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,8,13,16,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Вивчення комбінацій біля станка.

Студенти вивчають екзерсис біля станка складений викладачем. В комбінаціях використовуються рухи вивчені в попередніх темах. Комбінації ускладнюються. Особлива увага приділяється методиці виконання різноманітних *pirouettés* і поворотів, розвитку координації, виразності і виконавської майстерності. Тривалість екзерсису скорочується за рахунок об'єднання окремих рухів у комбінації.

Завдання 3. Повтор та закріплення рухів класичного танцю на середині зали, а також стрибків.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів та комбінацій, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки їх виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття за темою № 7

Вивчення комбінацій на середині зали.

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,13,16,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Повтор та закріплення комбінацій біля станка.

Завдання 3. Вивчення комбінацій на середині зали.

Екзерсис на середині залу складається з комбінацій, складений викладачем. В комбінаціях використовуються рухи вивчені в попередніх темах. Особлива увага приділяється розвитку виконавської майстерності, методики виконання рухів та технічно складних елементів. *Adagio* завершує екзерсис на середині залу. Воно значно ускладнюється, збільшується його обсяг і кількість рухів, ширше вводяться танцювальні *pas* і з'єднувальні елементи, спрямовані на розвиток координації. Перевантаження вправи такими елементами небажане.

Завдання 4. Повтор та закріплення стрибків.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів та комбінацій, які були вивчені в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття за темою № 8

Вивчення комбінацій *allegro*

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,13,16,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Повтор та закріплення комбінацій біля станка та на середині зали.

Завдання 3. Вивчення комбінацій стрибків.

Allegro складається з маленьких, середніх та великих стрибків. Студенти вивчають комбінації складені викладачем. Продовжується робота над методикою та технікою виконання стрибків. Комбінації allegro ускладнюються, прискорюється темп виконання. Більше часу приділяється великим стрибкам з просуванням. Значну увагу треба приділяти танцювальності виконання, надаючи максимальної виразності рухам і позам.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів та комбінацій, які були вивчені в ході практичної роботи, відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття за темою № 9

Створення екзерсису біля станка, об'єднаного однією хореографічною темою.

Мета вивчення: набуття студентами навичок створення учбових комбінацій екзерсису біля станка на матеріалі вивчених рухів.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,8,14,16,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Вибір лейтруху.

Завдання 2. Створення комбінацій;

Завдання 3. Показ комбінацій викладачу з музикальною розкладкою;

Завдання 4. Виправлення помилок в створенні, показі або в музичній розкладці (якщо вони мали місце та зазначені викладачем).

Завдання для самостійної роботи:

Самостійне створення варіантів комбінацій, що були складені під керівництвом викладача.

Практичне заняття за темою № 10

Підбір музичного матеріалу до створеного екзерсису. Робота з концертмейстером.

Мета вивчення: набуття студентами навичок роботи з концертмейстером, опанування принципів музичного оформлення комбінацій екзерсису класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,8,14).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Надання пояснення концертмейстеру, щодо потрібної музики до створеної комбінації;

Завдання 2. Прослуховування музичних фрагментів у виконанні концертмейстера;

Завдання 3. Музичний аналіз фрагментів;

Завдання 4. Відбір музики, що відповідає вимогам завдання;

Завдання 5. Показ створених комбінацій під музичний супровід.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійне прослуховування музичних фрагментів класичної музики, визначення характеру та відповідності комбінаціям екзерсису.

Практичне заняття за темою № 11

Запис створених комбінацій .

Мета вивчення: набуття навичок користування французькою термінологією, запису рухів та комбінацій, розкладання рухів на музику.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,8,14).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Запис створених комбінацій, використовуючи термінологію класичного танцю та узгоджуючи рухи з музичною розкладкою;

Завдання 2. Перевірка виконаної роботи;

Завдання 3. Виправлення помилок.

Завдання для самостійної роботи:

Запис створених варіантів комбінацій, що були складені під час самостійної роботи.

Практичне заняття за темою № 12

Проведення створених комбінацій екзерсису на студентах курсу.

Мета вивчення: набуття навичок викладацької роботи, вміння показати під власний рахунок створену комбінацію, пояснити методику виконання, вміння робити зауваження щодо виконання.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,10-13,15).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Виконання екзерсису біля станка. Проведення екзерсису проводять студенти, які вивчають створені ними комбінації, в послідовності заздалегідь визначеною викладачем.

Завдання 3. Аналіз та обговорення роботи студентів.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів та комбінацій, які були вивчені в ході практичної роботи занять, відпрацювання та вдосконалення техніки їх виконання

2 семестр

Практичне заняття за темою № 15

Вивчення рухів класичного танцю біля станка.

Мета вивчення: Опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів біля станка.

Завдання 2. Вивчення рухів класичного танцю біля станка.

Удосконалення вивченого та засвоєння методики вивчення нових рухів.

Прискорення темпів виконання рухів. Ускладнення техніки різноманітних поворотів

1. $\frac{1}{2}$ tour з plié-relevé з ногою витягнутою вперед чи назад на 90° endehorsetendedans.
2. Pirouette (tire-bouchon) endehorsetendedans, починаючи з V позиції, з закінченням в V позицію та в великі пози.
3. Flic-flac tournant на 360° endehorsetendedans, з закінченням в V поз. та на 45° в різні напрямки.
4. Preparation tour fouetté на 45° endehorsetendedans.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів, які були вивчені в ході практичної роботи, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття за темою № 16

Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.

Мета вивчення: Опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент.

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку.

Завдання 2. Повтор та закріплення рухів біля станка.

Завдання 3. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.

Робота над виразністю, введення більш складних форм adagio.

Засвоєння техніки виконання складних pirouetteetours з просуванням по діагоналі та на місці. Більша частина уроку відводиться екзерсису на середині зали. Прискорення темпів виконання рухів.

7. Pirouette з grandplieendehorsetendedans.

8. Grandfouettéeffaceéendehorsetendedans.

9. Tourfouetté на 45°.

10. VI portdebras – préparation до великих toursendehorsetendedans.

11. Preparationetpirouette a lasecondeendehorsetendedans;

12. Pirouette з coupe–крока по діагоналі endedans.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту

Практичне заняття за темою № 17

Вивчення рухів allegro.

Мета вивчення: Опанування методики та техніки виконання стрибків класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Повтор та закріплення рухів класичного танцю біля станка та на середині зали.

Завдання 3. Вивчення стрибків класичного танцю.

Робота над рухами групи allegro, розвиток елевації, особливо під час виконання великих стрибків. Засвоєння техніки заносок, tours з різних прийомів.

1. Pasbrise вперед та назад, з закінченням в V позицію.

2. Pasassembléentournant по цілому оберту.

3. Pasemboitéentournant з просуванням вбік та по діагоналі.

4. Grandpasjetéentournant на $\frac{3}{4}$ кола з epaulementcroise в epaulementcroise з прийому tombé-coupe назад.

5. Sautdebasque.

6. Sissonnesimpleentournant по цілому оберту endehorsetendedans.

7. Grandfouettésauté.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту

Практичне заняття за темою № 18

Вивчення комбінацій біля станка.

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,8,13,16,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Вивчення комбінацій біля станка.

Студенти вивчають екзерсис біля станка складений викладачем. В комбінаціях використовуються рухи вивчені в попередніх темах. Комбінації ускладнюються. Особлива увага приділяється методиці виконання різноманітних *pirouettés* і поворотів, розвитку виразності й виконавської майстерності. Тривалість екзерсису скорочується за рахунок об'єднання окремих рухів у комбінації.

Завдання 3. Повтор та закріплення рухів класичного танцю на середині зали, а також стрибків.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів та комбінацій, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки їх виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття за темою № 19

Вивчення комбінацій на середині зали.

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,13,16,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Повтор та закріплення комбінацій біля станка.

Завдання 3. Вивчення комбінацій на середині зали.

Екзерсис на середині залу складається з комбінацій, складених викладачем. В комбінаціях використовуються рухи вивчені в попередніх темах. Особлива увага приділяється розвитку виконавської майстерності, методики виконання рухів та технічно складних елементів. *Adagio* завершує екзерсис на середині залу. Воно значно ускладнюється, збільшується його обсяг і кількість рухів, ширше вводяться танцювальні *pas* і з'єднувальні елементи, спрямовані на розвиток координації. Неприпустиме перевантаження вправи такими елементами.

Завдання 4. Повтор та закріплення стрибків.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів та комбінацій, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки їх виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття за темою № 20

Вивчення комбінацій *allegro*.

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,13,16,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент
Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Повтор та закріплення комбінацій біля станка та на середині зали.

Завдання 3. Вивчення комбінацій стрибків.

Студенти вивчають комбінації складені викладачем. Allegro складається з маленьких, середніх та великих стрибків. Продовжується робота над методикою та технікою виконання стрибків. Комбінації allegro ускладнюються, прискорюється темп виконання. Одним з головних моментів є засвоєння великих стрибків з просуванням. Значну увагу треба приділяти танцювальності виконання, надаючи максимальної виразності рухам і позам.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів та комбінацій, які були вивчені в ході практичної роботи, відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту

Практичне заняття за темою № 21

Створення екзерсису на середині зали, об'єданого однією хореографічною темою.

Мета вивчення: набуття студентами навичок створення учбових комбінацій екзерсису на середині зали на матеріалі вивчених рухів, показу комбінацій під особистий рахунок.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,8,14,16,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Створення комбінацій;

Завдання 2. Показ комбінацій викладачу з музикальною розкладкою;

Завдання 3. виправлення помилок в створенні, показі, або в музичній розкладці (якщо вони мали місце та зазначені викладачем).

Завдання для самостійної роботи:

Самостійне створення варіантів комбінацій, що були складені під керівництвом викладача.

Практичне заняття за темою № 22

Підбір музичного матеріалу для створеного екзерсису. Робота з концертмейстером.

Мета вивчення: набуття студентами навичок роботи з концертмейстером, опанування принципів музичного оформлення комбінацій екзерсису класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,14).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Надання пояснення концертмейстеру, щодо потрібної музики до створеної комбінації;

Завдання 2. Прослуховування музичних фрагментів у виконанні концертмейстера;

Завдання 3. Відбір музики, що відповідає вимогам завдання;

Завдання 4. Музичний аналіз фрагментів;

Завдання 5. Показ створених комбінацій під музичний супровід.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійне прослуховування музичних фрагментів класичної музики, визначення характеру та відповідності комбінаціям екзерсису.

Практичне заняття за темою № 23

Запис створених комбінацій.

Мета вивчення: набуття навичок користування французькою термінологією, запису рухів та комбінацій, розкладання рухів на музику.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,14).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Запис створених комбінацій, використовуючи термінологію класичного танцю та узгоджуючи рухи з музичною розкладкою;

Завдання 2. Перевірка виконаної роботи;

Завдання 3. Виправлення помилок.

Завдання для самостійної роботи:

Запис створених варіантів комбінацій, що були складені під час самостійної роботи.

Практичне заняття за темою № 24

Проведення створених комбінацій екзерсису на студентах курсу.

Мета вивчення: набуття навичок викладацької роботи, вміння показати під власний рахунок створену комбінацію, пояснити методику виконання, вміння робити зауваження щодо виконання.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,10-13,15).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Виконання екзерсису біля станка.

Завдання 3. Проведення екзерсису на середині зали студентами, які вивчають створені ними комбінації, в послідовності заздалегідь визначеною викладачем.

Завдання 4. Аналіз та обговорення роботи студентів.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів та комбінацій, які були вивчені в ході практичної роботи занять, відпрацювання та вдосконалення техніки їх виконання.

3 семестр

Практичне заняття за темою № 26

Вивчення рухів класичного танцю біля станка.

Мета вивчення: Опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів біля станка.

Завдання 2. Вивчення рухів класичного танцю біля станка.

Удосконалення вивченого та засвоєння методики вивчення нових рухів. Прискорення темпів виконання рухів. Ускладнення техніки різноманітних поворотів.

1. Grandsbattementsjetés з поворотом fouettéendehorsetendedans на всій стопі та на пів пальцях;
2. Pirouette починаючи з відкритої ноги вбік, вперед чи назад на 45° та 90° endehorsetendedans.

Завдання для самостійної роботи: Самостійний повтор рухів, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту

Практичне заняття за темою № 27

Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.

Мета вивчення: Опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку.

Завдання 2. Повтор та закріплення рухів біля станка.

Завдання 3. Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.

Більша частина уроку відводиться екзерсису на середині зали. Прискорення темпів виконання рухів. Введення більш складних форм adagio, увага приділяється кантиленості та виразності виконання рухів. Відпрацьовується

стійкість у позах, tours lent, pirouettes в великих позах. Засвоєння техніки виконання складних pirouette et tours з просуванням по діагоналі та на місці.

1. Renverse en attitude en de hors et en dedans;
2. VI port de bras (préparation) та tours в великих позах attitude croisée et effacée en de hors et en dedans;
3. Pirouette I, II, III arabesques en de hors et en dedans.
4. Pirouette en de hors з degagé по діагоналі

Завдання для самостійної роботи: Самостійний повтор рухів, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання.

Практичне заняття за темою № 28

Вивчення рухів allegro.

Мета вивчення: Опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна (1-4, 6-9), додаткова (4-7, 10, 13, 17, 18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Повтор та закріплення рухів класичного танцю біля станка та на середині зали.

Завдання 3. Вивчення стрибків класичного танцю.

Робота над рухами групи allegro, розвиток елевації, особливо під час виконання великих стрибків. Засвоєння техніки заносок, tours з різних прийомів. Вивчення стрибків в повороті.

1. Grand pas jeté у позу arabesques з просуванням по діагоналі та колу з прийомів: pas glissade, pas couru.
2. Pas de ciseaux.
3. Pas brisé dessus-dessous
4. Pas cabriole на 45° вперед і назад з прийомів coupe-срок, pas glissade.
5. Grand pas des hat з прийомів pas glissade та pas chasse.
6. Pas jete entrelace (перекидне jete)

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття за темою № 29

Вивчення комбінацій біля станка.

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна (1-4, 6-9), додаткова (4, 5, 8, 13, 16, 18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Вивчення комбінацій біля станка.

Студенти вивчають екзерсис біля станка складений викладачем. В комбінаціях використовуються рухи вивчені в попередніх темах. Комбінації ускладнюються. Особлива увага приділяється методиці виконання різноманітних pirouettés і поворотів, розвитку виразності і виконавської майстерності. Тривалість екзерсису скорочується за рахунок об'єднання окремих рухів у комбінації.

Завдання 3. Повтор та закріплення рухів класичного танцю на середині зали, а також стрибків.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів та комбінацій, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки їх виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття за темою № 30

Вивчення комбінацій на середині зали.

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,13,16,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Повтор та закріплення комбінацій біля станка.

Завдання 3. Вивчення комбінацій на середині зали.

Екзерсис на середині залу складається з комбінацій, складених викладачем. В комбінаціях використовуються рухи вивчені в попередніх темах. Особлива увага приділяється розвитку виконавської майстерності, методиці виконання рухів та технічно складних елементів. Adagio завершує екзерсис на середині залу. Воно значно ускладнюється, збільшується його обсяг і кількість рухів, ширше вводяться танцювальні pas і з'єднувальні елементи, спрямовані на розвиток координації. Перевантаження вправи такими елементами небажане.

Завдання 4. Повтор та закріплення стрибків.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів та комбінацій, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки їх виконання, ведення конспекту.

Практичне заняття за темою № 31

Вивчення комбінацій allegro.

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,13,16,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Повтор та закріплення комбінацій біля станка та на середині зали.

Завдання 3. Вивчення комбінацій стрибків.

Студенти вивчають комбінації складені викладачем. Allegro складається з маленьких, середніх та великих стрибків. Продовжується робота над методикою та технікою виконання стрибків. Комбінації allegro ускладнюються, прискорюється темп виконання. Одним із головних моментів є засвоєння великих стрибків з просуванням. Значна увага приділяється танцювальності виконання, максимальної виразності рухам і позам.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів та комбінацій, які були вивчені в ході практичної роботи, відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту

Практичне заняття за темою № 32

Створення комбінацій allegro.

Мета вивчення: набуття студентами навичок створення учбових комбінацій allegro на матеріалі вивчених рухів, показу комбінацій під особистий рахунок.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,14,16,18).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Створення комбінацій;

Завдання 2. Показ комбінацій викладачу з музикальною розкладкою;

Завдання 3. виправлення помилок в створенні, показі, або в музичній розкладці (якщо вони мали місце та зазначені викладачем).

Завдання для самостійної роботи:

Самостійне створення варіантів комбінацій, що були складені під керівництвом викладача.

Практичне заняття за темою № 33

Підбір музичного матеріалу до створених комбінацій allegro. Робота з концертмейстером.

Мета вивчення: набуття студентами навичок роботи з концертмейстером, опанування принципів музичного оформлення комбінацій allegro.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,14).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Надання пояснення концертмейстеру, щодо музики потрібної до створеної комбінації;

Завдання 2. Прослуховування музичних фрагментів у виконанні концертмейстера;

Завдання 3. Відбір музики, що відповідає вимогам завдання

Завдання 4Музичний аналіз фрагментів;

Завдання 5.Показ створених комбінацій під музичний супровід.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійне прослуховування музичних фрагментів класичної музики, визначення характеру та відповідності комбінацій *allegro*.

Практичне заняття за темою № 34

Запис створених комбінацій.

Мета вивчення: набуття навичок користування французькою термінологією, запису рухів та комбінацій, розкладання рухів на музику.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,14).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійне вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи:

Завдання 1. Запис створених комбінацій, використовуючи термінологію класичного танцю та узгоджуючи рухи з музичною розкладкою;

Завдання 2. Перевірка виконаної роботи;

Завдання 3. Виправлення помилок.

Завдання для самостійної роботи:

Запис створених варіантів комбінацій, що були складені під час самостійної роботи.

Практичне заняття за темою № 35

Проведення створених комбінацій *allegro* на студентах курсу.

Мета вивчення: Набуття студентами навичок викладання.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,10-13,15).

Обладнання: танцювальна зала з палкою та дзеркалами, музичний інструмент

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу: на кожному наступному занятті обов'язково повторюється та закріплюється матеріал попередніх занять.

Хід практичної роботи

Завдання 1. Розігрів обличчям до станку

Завдання 2. Повтор та закріплення вправ біля станка та на середині зали

Завдання 3. Проведення створених комбінацій *allegro* на студентах курсу.

Студент повинен визначити мету й завдання власної комбінації *allegro*, показати її з музичною розкладкою, користуватися термінологією, визначати помилки та робити аргументовані зауваження.

Завдання для самостійної роботи:

Самостійний повтор рухів та комбінацій, які були вивчені в ході практичної роботи занять, їх відпрацювання та вдосконалення техніки виконання, ведення конспекту.

VIII. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота студентів з дисципліни «Класичний танець та методика його викладання» визначається програмою навчальної дисципліни та містить завдання для опанування теоретичного й практичного матеріалу. Завдання стосуються безпосередньо програми вивчення окремого семестру та являються обов'язковими для виконання у кожному семестрі з урахуванням рівня складності завдань теоретичного та практичного матеріалу, згідно тематичного плану.

ОПАНУВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Лекція №1

ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ СИСТЕМИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Мета вивчення: знайомство з особливостями термінології та основними поняттями класичного танцю; класифікацією рухів та характеристикою основних груп; розгляд загальних рекомендацій щодо виконання та викладання рухів класичного танцю; опис та правила виконання тренувальних, зв'язуючи-допоміжних та технічно складних рухів.

Література: основна (1-9), додаткова (1-5,10-15,18).

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Походження термінів класичного танцю та їх значення.
2. Що відноситься до основних понять класичного танцю?
3. Основні групи рухів та їх характеристика.
4. Загальні рекомендації до викладання рухів.
5. Опис та правила виконання тренувального руху (на вибір).
6. Опис та правила виконання зв'язуючи-допоміжного руху (на вибір).
7. Загальні вимоги до викладання стрибків.
8. Опис та правила виконання стрибка (на вибір).
9. Специфіка виконання рухів на півпальцях, в позах, з просуванням, в повороті.
10. Загальні рекомендації до виконання зворотів та обертань на підлозі та у повітрі.
11. Опис і правила виконання турів та зворотів (на вибір).

Лекція № 2.

СТРУКТУРА УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ ТА ЙОГО ОКРЕМИХ ЧАСТИН

Мета вивчення: знайомство зі структурою уроку класичного танцю на різних етапах навчання; визначення мети та завдань частин уроку; порядком виконання основних комбінацій екзерсису біля палки, на середині зали; ADAGIO та його характеристикою; побудовою ALLEGRO; співрозмірністю частин уроку.

Література: основна (1-9), додаткова (1-5,10-15,18).

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Дати загальну характеристику уроку класичного танцю.
2. Визначити мету та завдання уроку класичного танцю.
3. Охарактеризувати частини уроку.
4. Визначити послідовність комбінації екзерсису біля палки і екзерсису на середині зали та їх призначення.

5. Надати загальну характеристику ADAGIO як частини уроку.
6. Визначити особливості побудови ALLEGRO.
7. Знайти зміни в уроці в залежності від етапів навчання.

Лекція № 3

КЛАСИФІКАЦІЯ КОМБІНАЦІЙ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ, ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОБУДОВА НА РІЗНИХ ЕТАПАХ НАВЧАННЯ

Мета вивчення: знайомство з класифікацією комбінацій, характеристикою основних видів; правилами побудови комбінацій різних видів; типовими помилками побудови комбінацій та шляхами їх вирішення; визначення етапів вивчення класичного танцю, мети, завдання кожного етапу та виду комбінацій; правилами запису комбінацій кожного виду.

Література: основна (1-9), додаткова (1-5,10-15,18).

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Охарактеризувати основні види комбінацій.
2. Перелічити правила побудови комбінацій різних видів.
3. Вказати на типові помилки побудови комбінацій та шляхи їх вирішення.
4. Визначити мету та завдання основних етапів навчання.
5. Перелічити рухи для певного рівня складності, що можуть бути використані у конкретних комбінаціях (3-4 комбінації одного рівня складності на вибір).
6. Створення комбінацій різного рівня складності.
7. Специфіка запису комбінації.
8. Підготовка до проведення комбінацій.
9. Відпрацювання комбінації – робота над методикою виконання.

Лекція № 4

ПІДГОТОВЧА РОБОТА ВИКЛАДАЧА ДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ. МЕТОД ОДНОГО PAS. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ

Мета вивчення: знайомство з плануванням навчального процесу; правилами підготовки до проведення уроку класичного танцю; методом одного PAS; загальними рекомендаціями щодо проведення уроку класичного танцю.

Література: основна (1-9), додаткова (1-5,10-16,18).

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Для чого необхідне планування педагогічного процесу?
2. Як готуватись викладачу до проведення уроку класичного танцю?
3. Сутність методу одного PAS.
4. Хто з видатних викладачів класичного танцю використовував метод одного PAS?
5. Можливі лейттеми (лейтрухи) в уроці класичного танцю.
6. Загальні рекомендації щодо проведення уроку.

Лекція № 5

МУЗИЧНЕ ОФОРМЛЕННЯ УРОКУ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ, ЙОГО ОСНОВНІ ВИДИ ТА ПРИНЦИПИ

Мета вивчення: визначення видів музичного оформлення уроку класичного танцю принципи музичного оформлення уроку класичного танцю робота з концертмейстером по підборі музичного матеріалу до комбінацій уроку.

Література: основна (1-9), додаткова (1-5,10-16,18).

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Дати визначення музичному оформленню уроку класичного танцю.
2. Пояснити відмінність імпровізаційного методу та використання музичної літератури.
3. Перерахувати основні принципи музичного оформлення уроків та рухів класичного танцю.
4. Сформулювати основну мету музичного оформлення.
5. Рекомендації по підборі музичного матеріалу до комбінацій уроку в залежності від рівня складності.
6. Аналіз музичного матеріалу.
7. Самостійно прослуховувати музичні твори, визначати характер, музичний розмір, виявляти який рух можна супроводжувати цією музикою.

ОПАНУВАННЯ ПРАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Теми занять самостійної роботи відповідають темам практичних занять з дисципліни.

Самостійна робота за темою № 3

Тема: *Вивчення рухів класичного танцю біля станка.*

Мета вивчення: опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Завдання:

Вивчити техніку виконання рухів класичного танцю біля станка:

1. Pirouette з grandplieendehorsetendedans.
2. Doubleronddejambeenl'airendehorsetendedans на всій стопі та на пів пальцях.
3. Grandtempsrelevéendehorsetendedans на всій стопі та на півпальцях.
4. Battementsdeveloppés з коротким balancé.
5. Grandsbattementsjetésdemirondendehorsetendedans.
6. ½ toursendehorsetendedans з plié–relevé з ногою витягнутою вперед чи назад на 45° (полупіруети).

Ведення конспекту.

Самостійна робота за темою № 4

Тема: *Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.*

Мета вивчення: опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Завдання:

Відпрацювати техніку виконання рухів класичного танцю на середині зали:

1. Battementsdeveloppésballottés;
2. Grandtempsrelevéenfaceendehorsetendedans на всій стопі та на півпальцях;
3. Півповороти endehorsetdedans з пози у позу крізь passé на 45° і 90° з plié–relevé;

4. Pirouetteendehorsetendedans з V, II, IV позицій, с закінченням в V, IV поз., та в різноманітні пози носком у підлогу.
5. Tempsliéparterre з pirouetteendehorsetendedans.
6. Tourschainé.

Ведення конспекту.

Самостійна робота за темою № 5

Тема: Вивчення стрибків класичного танцю (*allegro*)

Мета вивчення: опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Завдання:

Опанувати стрибки:

1. Pasassembléentournant по $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ оберта.
2. Pasjeté battu.
3. Ronddejambeenl'airsautéendehorsetendedans.
4. Tempslevé у позах на 90° .
5. Tempsglissés (слизьке рухання вперед та назад на demi-plié в позах I, II, III arabesques).
6. Grandpasjeté вперед у позах attitudecroiséeteffacé, I, II, III arabesques.
7. Sissonneouvertepasdeveloppé та 90° .
8. Entrechat-cinq.

Ведення конспекту.

Самостійна робота за темою № 6

Тема: Вивчення комбінацій біля станка.

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,8,13,16,18).

Завдання:

1. Опанувати рухи, що входять в комбінації.
2. Вивчити комбінації біля станка.
3. Виконувати комбінації під власний рахунок.
4. Занотувати комбінації екзерсису біля станка.

Самостійна робота за темою № 7

Тема: Вивчення комбінацій на середині зали

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,13,16,18).

Завдання:

1. Опанувати рухи, що входять в комбінації.
2. Вивчити комбінації екзерсису на середині зали.
3. Виконувати комбінації під власний рахунок.
4. Занотувати комбінації екзерсису на середині зали.

Самостійна робота за темою № 8

Тема: Вивчення комбінацій стрибків

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,13,16,18).

Завдання:

1. Опанувати стрибки, що входять в комбінації.
2. Вивчити комбінації стрибків.
3. Виконувати комбінації під власний рахунок.
4. Занотувати комбінації стрибків.

Самостійна робота за темою № 9

Тема: *Створення екзерсису біля станка, об'єднаного однією хореографічною темою*

Мета вивчення: набуття студентами навичок створення учбових комбінацій екзерсису біля станка на матеріалі вивчених рухів, показу під особистий рахунок.

Література: основна (1-4, 6-9), додаткова (4,5,8,14,16,18).

Завдання:

1. Визначити головний рух, його різновиди, поєднувальні чи допоміжні рухи, які будуть використовуватися в комбінації, музикальний розмір;
2. Створити учбові комбінації екзерсису біля станка (див. лекцію № 3);
3. Відпрацювати показ комбінації з музикальною розкладкою;
4. виправити помилки в створенні, показі, або в музичній розкладці (якщо вони мали місце та зазначені викладачем).

Самостійна робота за темою № 10

Тема: *Підбір музичного матеріалу до створеного екзерсису. Робота з концертмейстером.*

Мета вивчення: набуття навичок роботи з концертмейстером, опанування принципів музичного оформлення комбінацій екзерсису класичного танцю.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,8,14).

Завдання:

1. Підготуватись надати пояснення концертмейстеру, щодо потрібної музики до створеної комбінації (див. лекцію №5);
2. Прослуховувати музичні фрагменти у виконанні концертмейстера;
3. Відібрати музику, що відповідає вимогам завдання;
4. Робити музичний аналіз фрагментів;
5. Виконувати створені комбінації під музичний супровід.

Самостійна робота за темою № 11

Тема: *Запис створених комбінацій.*

Мета вивчення: набуття навичок користування французькою термінологією, запису рухів та комбінацій, розкладання рухів на музику.

Література: основна (1-4, 6-9), додаткова (4,5,8,14).

Завдання:

1. З'ясувати та вивчити назви рухів, що були використані в створених комбінаціях;
2. Зробити запис створених комбінацій використовуючи термінологію класичного танцю та узгоджуючи рухи з музичною розкладкою (див.лекцію № 3);

3. виправити помилки (якщо вони мали місце та зазначені викладачем).

Самостійна робота за темою № 12

Тема: *Проведення створеного екзерсису на студентах курсу*

Мета вивчення: набуття навичок роботи в якості викладача, вміння бачити помилки, робити зауваження, відпрацьовування комбінацій та техніки виконання.

Література: основна (1-4, 6-9), додаткова (4,5,10-13,15).

Завдання:

1. Вивчити порядок рухів, створених комбінацій екзерсису біля станка;
2. Відпрацювати показ комбінації з музикальною розкладкою під рахунок та під музику;
3. Визначити головні технічні елементи на які треба звернути увагу.

Самостійна робота за темою № 15

Тема: *Вивчення рухів класичного танцю біля станка.*

Мета вивчення: опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Завдання:

1. $\frac{1}{2}$ tour з plié-relevé з ногою витягнутою вперед чи назад на 90° endehorsetendedans.
2. Pirouette (tire-bouchon) endehorsetendedans, починаючи з V позиції, з закінченням в V позицію та в великі пози.
3. Flic-flacountournant на 360° endehorsetendedans, з закінченням в V поз. та на 45° в різні напрямки.
4. Preparationettourfouetté на 45° endehorsetendedans.

Ведення конспекту.

Самостійна робота за темою № 16

Тема: *Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.*

Мета вивчення: опанування методики виконання рухів класичного танцю.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Завдання:

Відпрацьовувати техніку виконання рухів класичного танцю на середині зали:

1. Pirouette з grandplieendehorsetendedans.
2. Grandfouettéeffaceéendehorsetendedans.
3. Tourfouetté на 45° .
4. VI portdebras – préparation до великих toursendehorsetendedans.
5. Preparationetpirouette a lasecondeendehorsetendedans;
6. Pirouette з coupe–крока по діагоналі endedans.

Ведення конспекту.

Самостійна робота за темою № 17

Тема: *Вивчення стрибків класичного танцю (allegro)*

Мета вивчення: опанування методики виконання рухів класичного танцю.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Завдання:

Опанувати техніку виконання стрибків:

1. Pasbrise вперед та назад, з закінченням в V позицію.
2. Pasassembléentournant по цілому оберту.
3. Pasemboitéentournant з просуванням вбік та по діагоналі.
4. Grandpasjetéentournant на $\frac{3}{4}$ кола з epaulementcroise в epaulementcroise з прийому tombé-coupé назад.
5. Sautdebasque.
6. Sissonnesimpleentournant по цілому оберту endehorsetendedans.
7. Grandfouettésauté.

Ведення конспекту.

Самостійна робота за темою № 18

Тема: *Вивчення комбінацій біля станка.*

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,8,13,16,18).

Завдання:

1. Опанувати рухи, що входять в комбінації.
2. Вивчити комбінації біля станка.
3. Виконувати комбінації під власний рахунок.
4. Занотувати комбінації екзерсису біля станку.

Самостійна робота за темою № 19

Тема: *Вивчення комбінацій на середині зали*

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,13,16,18).

Завдання:

1. Опанувати рухи, що входять в комбінації.
2. Вивчити комбінації екзерсису на середині зали.
3. Виконувати комбінації під власний рахунок.
4. Занотувати комбінації екзерсису на середині зали.

Самостійна робота за темою № 20

Тема: *Вивчення комбінацій стрибків*

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,13,16,18).

Завдання:

1. Опанувати стрибки, що входять в комбінації.
2. Вивчити комбінації стрибків.
3. Виконувати комбінації під власний рахунок.
4. Занотувати комбінації стрибків.

Самостійна робота за темою № 21

Тема: *Створення екзерсису на середині зали, об'єданого однією хореографічною темою.*

Мета вивчення: набуття студентами навичок створення комбінацій екзерсису на середині зали на матеріалі вивчених рухів, показу під особистий рахунок.

Література: основна (1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,14,16,18).

Завдання:

1. Визначити головний рух, його різновиди, поєднувальні чи допоміжні рухи, які будуть використовуватися в комбінації, музикальний розмір;
2. Створити учбові комбінації на середині зали (див. лекцію №3);
3. Відпрацювати показ комбінації з музикальною розкладкою;
4. виправити помилки в створенні, показі, або в музичній розкладці (якщо вони мали місце та зазначені викладачем).

Самостійна робота за темою № 22

Тема: Підбір музичного матеріалу до створеного екзерсису на середині зали.

Робота з концертмейстером.

Мета вивчення: набуття студентами навичок роботи з концертмейстером, опанування принципів музичного оформлення комбінацій екзерсису класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,14).

Завдання:

1. Надати пояснення концертмейстеру, щодо потрібної музики до створеної комбінації (див. лекцію №5);
2. Прослухати музичні фрагменти у виконанні концертмейстера;
3. Зробити музичний аналіз фрагментів;
4. Відбирати музику, що відповідає вимогам завдання
5. Показати створені комбінації під музичний супровід.

Самостійна робота за темою № 23

Тема: *Запис створених комбінацій.*

Мета вивчення: набуття навичок користування французькою термінологією, запису рухів та комбінацій, розкладання рухів на музику.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,14).

Завдання:

1. З'ясувати та вивчити назви рухів, що були використані в створених комбінаціях;
2. Зробити запис створених комбінацій використовуючи термінологію класичного танцю та узгоджуючи рухи з музичною розкладкою (див. лекцію №3);
3. виправити помилки (якщо вони мали місце та зазначені викладачем).

Самостійна робота за темою № 24

Тема: *Проведення створеного екзерсису на студентах курсу*

Мета вивчення: набуття навичок роботи в якості викладача, вміння бачити помилки, відпрацьовування комбінацій..

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,10-13,15).

Завдання:

1. Вивчити порядок рухів та відпрацювати виконання створених комбінацій екзерсису на середині зали (див. лекцію №4);
2. Відпрацювати показ комбінацій з музикальною розкладкою, під рахунок

та з музикою;

3. Визначити головні елементи, на які треба буде звернути увагу виконавців.

Самостійна робота за темою № 26

Тема: *Вивчення рухів класичного танцю біля станка.*

Мета вивчення: опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Завдання: вивчити та відпрацювати техніку виконання

1. Grandsbattementsjetés з поворотом fouettéendehorsetendedans на всій стопі та на пів пальцях;
2. Pirouette починаючи з відкритої ноги вбік, вперед чи назад на 45° та 90° endehorsetendedans.

Ведення конспекту.

Самостійна робота за темою № 27

Тема: *Вивчення рухів класичного танцю на середині зали.*

Мета вивчення: опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Завдання: відпрацьовувати техніку виконання рухів класичного танцю на середині зали:

1. Renverseenattitudeendehorsetendedans;
2. VI portdebras (préparation) та tours в великих позах attitudecroiséeteffaceendehorsetendedans;
3. Pirouette I, II, III arabesquesendehorsetendedans.
4. Pirouetteendehors з degagé по діагоналі

Ведення конспекту.

Самостійна робота за темою № 28

Тема: *Вивчення стрибків класичного танцю (allegro)*

Мета вивчення: опанування методики виконання рухів класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4-7,10,13,17,18).

Завдання:

1. Grandpasjeté у позу arabesques з просуванням по діагоналі та колу з прийомів: pasglissade, pascouru.
2. Pasdeciseaux.
3. Pasbrisedessus-dessous
4. Pascabriole на 45° вперед і назад з прийомів coupe-крок, pasglissade.
5. Grandpasdeshat з прийомів pasglissade та paschasse.
6. Pasjeteentrelace (перекидне jete)

Самостійна робота за темою № 29

Тема: *Вивчення комбінацій біля станка.*

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,8,13,16,18).

Завдання:

1. Опанувати рухи, що входять в комбінації.
2. Вивчити комбінації біля станка.

3. Виконувати комбінації під власний рахунок.
4. Занотувати комбінації екзерсису біля станку.

Самостійна робота за темою № 30

Тема: *Вивчення комбінацій на середині зали*

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,13,16,18).

Завдання:

1. Опанувати рухи, що входять в комбінації.
2. Вивчити комбінації екзерсису на середині зали.
3. Виконувати комбінації під власний рахунок.
4. Занотувати комбінації екзерсису на середині зали.

Самостійна робота за темою № 31

Тема: *Вивчення комбінацій стрибків*

Мета вивчення: Закріплення, вдосконалення вивченого матеріалу.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,13,16,18).

Завдання:

1. Опанувати стрибки, що входять в комбінації.
2. Вивчити комбінації стрибків.
3. Виконувати комбінації під власний рахунок.
4. Занотувати комбінації стрибків.

Самостійна робота за темою № 32

Тема: *Створення комбінацій allegro*

Мета вивчення: набуття студентами навичок створення комбінацій *allegro* на матеріалі вивчених рухів, показу під особистий рахунок.

Література: основна (1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,14,16,18).

Завдання:

1. Визначити головний рух, його різновиди, поєднувальні чи допоміжні рухи, які будуть використовуватися в комбінації, музикальний розмір;
2. Створити комбінації *allegro* (див. лекцію №3);
3. Відпрацювати показ комбінації з музикальною розкладкою;
4. виправити помилки в створенні, показі, або в музичній розкладці (якщо вони мали місце та зазначені викладачем).

Самостійна робота за темою № 33

Тема: *Підбір музичного матеріалу до створених комбінацій allegro. Робота з концертмейстером.*

Мета вивчення: набуття студентами навичок роботи з концертмейстером, опанування принципів музичного оформлення комбінацій стрибків класичного танцю

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,14).

Завдання:

1. Надати пояснення концертмейстеру, щодо потрібної музики до створених комбінацій (див. лекцію №5);

2. Прослухати музичні фрагменти, запропоновані концертмейстером;
3. Відібрати музику, що відповідає вимогам завдань;
4. Зробити музичний аналіз фрагментів;
5. Показати створені комбінації під музичний супровід.

Самостійна робота за темою № 34

Тема: *Запис створених комбінацій.*

Мета вивчення: набуття навичок користування французькою термінологією, запису рухів та комбінацій, розкладання рухів на музику.

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,9,14).

Завдання:

1. З'ясувати та вивчити назви рухів, що були використані в створених комбінаціях;
2. Зробити запис створених комбінацій використовуючи термінологію класичного танцю та узгоджуючи рухи з музичною розкладкою (див. лекцію №3);
3. виправити помилки (якщо вони мали місце та зазначені викладачем).

Самостійна робота за темою № 35

Тема: *Проведення створених комбінацій allegro на студентах курсу*

Мета вивчення: набуття навичок роботи в якості викладача, вміння бачити помилки, відпрацьовування комбінацій..

Література: основна(1-4, 6-9), додаткова (4,5,10-13,15).

Завдання:

1. Вивчити порядок рухів та техніку виконання, створених комбінацій.
2. Відпрацювати показ комбінацій з музикальною розкладкою під рахунок та з музикою;
3. Визначити головні елементи комбінацій, на які треба буде звертати уваги виконавців (див. лекцію №4).

ІХ. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1 семестр

1. Термінологія класичного танцю.
2. Основні поняття.
3. Класифікація рухів та характеристика основних груп.
4. Загальні рекомендації до викладання рухів.
5. Загальні рекомендації до виконання стрибків.
6. Класифікація комбінацій, характеристика основних видів.
7. Правила побудови комбінацій різних видів.
8. Типові помилки побудови комбінацій та шляхи їх вирішення.
9. Етапи навчання. Їх мета, завдання та види комбінацій.
10. Методика виконання *Tempsléparterre* з *pirouetteendehorsetendedans* на середині зали.
11. Методика виконання стрибка *Sissonneouvertépasdeveloppé* на 90°.
12. Методика виконання стрибка *Grandpasjeté* *вперед* у *позах attitudecroiséeteffacé, I, II, III arabesques*.
13. Методика виконання стрибка *Pasassemléentournant* по ¼, ½ оберта.

14. Методика виконання стрибка *Pasjeté battu*.
15. Методика виконання стрибка *Ronddejambeenl'airsauté endehorsetendedans*.
16. Методика виконання *Tourschainé*.
17. Методика виконання *Battements développés ballottés* на середині зали.
18. Методика виконання *Grandtemps relevé en face endehorsetendedans* на всій стопі на середині зали.
19. Методика виконання *Pivnorotiv endehorsetdedans* з позу у позу крізь *passé* на 45° і 90° з *plié-relevé* на середині зали.
20. Методика виконання *Pirouette endehorsetendedans* з V, II, IV позицій, с закінченням в V, IV поз., та в різноманітні пози носком у підлогу.
21. Методика виконання *Temps glissés* (слизьке рухання вперед та назад на *demi-plié* в позах I, II, III *arabesques*).
22. Створити комбінацію *Adagio* біля станка з використанням *battements développés* з коротким *balancé*.
23. Створити комбінацію *ronddejambeenl'air* з використанням *doubleronddejambeenl'aire endehorsetendedans* на пів пальцях.
24. Створити комбінацію *battement fondu* з використанням $\frac{1}{2}$ *tours endehorsetendedans* з *plié-relevé* з ногою витягнутою вперед чи назад на 45° (полу піруети).
25. Створити комбінацію *Grands battements jetés* біля станка з використанням *grands battements jetés demirond endehorsetendedans*.
26. Створити комбінацію *Adagio* біля станка з використанням *Pirouette* з *grand plié endehorsetendedans*.

2 семестр

1. Класифікація комбінацій, характеристика основних видів.
2. Правила побудови комбінацій різних видів.
3. Типові помилки побудови комбінацій та шляхи їх вирішення.
4. Етапи навчання. Їх мета, завдання та види комбінацій.
5. Планування навчального процесу.
6. Правила підготовки до урока.
7. Метод одного PAS.
8. Загальні рекомендації щодо проведення уроку класичного танцю.
9. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю біля станка:
 - а) $\frac{1}{2}$ *tour* з *plié-relevé* з ногою витягнутою вперед чи назад на 90° *endehorsetendedans*.
 - б) *Pirouette (tire-bouchon) endehorsetendedans*, починаючи з V позиції, з закінченням в V позицію та в великі пози.
 - в) *Flic-flac entournant* на 360° *endehorsetendedans*, з закінченням в V поз. та на 45° в різні напрямки.
 - г) *Preparation entournant* на 45° *endehorsetendedans*.
10. Методика виконання та викладання стрибків класичного танцю (allegro):
 - а) *Pas brisé* вперед та назад, з закінченням в V позицію.
 - б) *Pas assemblé entournant* по цілому оберту.
 - в) *Pas emboité entournant* з просуванням вбік та по діагоналі.

- з) *Grandpasjetéentournant* на $\frac{3}{4}$ кола з *epaulementcroise* в *epaulementcroise* з прийому *tombé-coupe* назад.
 - д) *Sautdebasque*.
 - е) *Sissonnesimpleentournant* по цілому оберту *endehorsetendedans*.
 - ж) *Grandfouettésauté*.
11. Створення комбінацій екзерсису на середині зали з використанням наступних рухів:
- а) *Pirouette* з *grandplieendehorsetendedans*.
 - б) *Grandfouettéeeffacéendehorsetendedans*.
 - в) *Tourfouetté* на 45° .
 - з) *VI portdebras – préparation* до великих *toursendehorsetendedans*.
 - д) *Preparationetpirouette a lasecondeendehorsetendedans*;
 - е) *Pirouette* з *coupe*–крока по діагоналі *endedans*.

2 курс 3 семестр

1. Визначення та види музичного оформлення уроку класичного танцю.
2. Принципи музичного оформлення уроку класичного танцю.
3. Робота з концертмейстером по підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку
4. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю біля станка:
 - а) *Grandsbattementsjetés* з поворотом *fouettéendehorsetendedans* на всій стоні та на пів пальцях;
 - б) *Pirouette* починаючи з відкритої ноги вбік, вперед чи назад на 45° та 90° *endehorsetendedans*.
5. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю на середині зали:
 - а) *Renverseenattitudeendehorsetendedans*;
 - б) *VI portdebras (préparation)* та *tours* в великих позах *attitudecroiséeteffacéendehorsetendedans*;
 - в) *Pirouette I, II, III arabesquesendehorsetendedans*.
 - з) *Pirouetteendehors* з *degagé* по діагоналі
6. Створення комбінацій стрибків з використанням наступних рухів:
 - а) *Grandpasjeté* у позу *arabesques* з просуванням по діагоналі та колу з прийомів: *pasglissade*, *pascouru*.
 - б) *Pasdeciseaux*.
 - в) *Pasbrisedessus-dessous*
 - з) *Pascabriole* на 45° вперед і назад з прийомів *coupe*-крок, *pasglissade*.
 - д) *Grandpasdeshat* з прийомів *pasglissade* та *paschasse*.
 - е) *Pasjeteentrellace* (перекидне *jete*)

X. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Форми контролю

Усне опитування за матеріалами лекцій; оцінювання рівня виконавської майстерності та володіння методикою виконання та викладання рухів класичного танцю; перевірка виконання завдань самотійної роботи зі створення комбінацій екзерсису біля палки, на середині зали та стрибків,

підбору музичного матеріалу до них, здійснення їх запису; перевірка рефератів; заліки; іспити.

Розподіл балів за формами контролю:

- Усне опитування за матеріалами лекцій – 3-6 балів;
- Володіння методикою виконання та викладання рухів класичного танцю (розбір, вивчення, пояснення, показ) – 6-12 балів;
- Створення комбінацій екзерсису біля станка 15-20 балів, на середині зали – 14-18 балів, 16-20 балів за навчальні та танцювальні комбінації стрибків (allegro);
- Підбір та аналіз музичного матеріалу до створених комбінацій – 3-5 балів;
- Запис створених комбінацій – 3-5 балів;
- Проведення створених комбінацій на студентах курсу – від 9-12 балів;
- Написання рефератів – 5-12 балів;

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Залік — від 60 до 100 балів

Іспит — від 60 до 90 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти Залік в 1 семестрі

Розділ 1		Розділ 2			Розділ 3			Розділ 4				Залік
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	
6-10		6-12			5-12	5-12	5-12	15-20	4-5	4-5	10-12	60-100

Іспит в 2 семестрі

Розділ 5		Розділ 6			Розділ 7			Розділ 8				іспит	сума
T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24		
6-10		6-10			5-10	5-10	5-10	14-18	3-5	3-5	9-12	4-10	60-100

Іспит в 3 семестрі

Розділ 8				Розділ 9			Розділ 10				іспит	сума
T25	T26	T27	T28	T29	T30	T31	T32	T33	T34	T35		
3-6	6-12			5-10	5-10	5-10	16-20	3-5	3-5	10-12	4-10	60-100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
74-81	C		
		зараховано	

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Пакет навчально-методичного забезпечення: силабус, робоча програма; конспект лекцій; методичні рекомендації до практичних занять; методичні рекомендації до самостійної роботи.
2. Відеоматеріали академічних показів та відкритих уроків.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. ОСНОВНА

1. Ахемян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: навч.-метод. посібник / Т. Л. Ахемян. – Київ: ДАКККіМ, 2003. – 115 с. — http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libdoc/knugu/knygy2/horeografii/ahemyan_t_1_metodyka_vykladannya_klasychnogo_tancyu.pdf.
2. Березова Г. О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах / Г. О. Березова. — 2-ге вид. — Київ: Муз. Україна, 1990. — 256 с.
3. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник / С. О. Васірук. — Івано-Франківськ, 2009. — 260 с. — <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3801/1/Klas.tan..pdf>.
4. Гончаренко Ю. В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посібник / Ю. В. Гончаренко, О.А. Єрмакова; М-во освіти і науки України, Запоріж. нац. ун-т. — Запоріжжя, 2011. — 239 с. — https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/599467/mod_resource/content/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.
5. Класичний танець та методика його викладання: конспект лекцій з курсу для інозем. студентів, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр» напрямом 6.020202 «Хореографія» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. М. Шилова, Н. М. Семенова]. — Харків: ХДАК, 2010. — 98 с./1491
6. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: конспект лекцій з дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спец. 024 «Хореографія», освітня програма Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л.М. Шилова; Л.П. Дегтяр; Н. М. Семенова] – Харків: ХДАК, 2022. – 56 с. – Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khkdk.xmlui/handle/123456789/1804>
7. Словник основних термінів та понять класичного танцю [Електронний ресурс]: навч.-метод. матеріали дисципліни «Класичний танець та методика його викладання» для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти зі спец. 024 Хореографія, освіт. програми Бальна хореографія, освіт. програми Народна хореографія, освіт.

програми Сучасна хореографія, освіт. програми Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Н. М. Семенова, Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр] – Харків: ХДАК, 2022. – 24 с. – Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1805>

8. Рехлицька А. Є. Рухи класичного танцю у схемах : навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Хореографія» / Рехлицька А. Є., Білоусенко І. В. ; М-во освіти і науки України; Херсон. держ. ун-т. — 72 с. — <http://ekhsuir.kspu.edu/xmlui/bitstream/handle/123456789/3121/%D0%A0%D0%B5%D1%85%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%90.%D0%84.%20%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%83%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%86.%D0%92.%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%20C2%AB%D0%A0%D1%83%D1%85%D0%B8%20%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%8E%20%D1%83%20%D1%81%D1%85%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%85%C2%BB.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
9. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник / Л. Ю. Цветкова. — 3-тє вид., перероб. та допов. — Київ : Альтерпрес, 2010. — 324 с.

2. Додаткова

1. Волошина Л. П. Класичний танець як основний напрям хореографічної освіти [Електронний ресурс] / Л. П. Волошина // Актуальні питання культурології. - 2018. - Вип. 18. - С. 127-133. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apkant_2018_18_25
2. Гашенко К. І. Класичний танець як один із засобів естетичного виховання дітей нового покоління XXI століття [Електронний ресурс] / К. І. 12. Гашенко // Гілея: науковий вісник. - 2018. - Вип. 130. - С. 332-335. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2018_130_89
3. Герц І. І. Класичний танець у сучасному соціокультурному просторі [Електронний ресурс] / І. І. Герц // Наукові записки [Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова]. Серія : Педагогічні науки. - 2017. - Вип. 136. - С. 53-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzped_2017_136_9
4. Захарчук Н. В. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студентів першого курсу спец. «Хореографія» / Н. В. Захарчук; Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, Ф-т мистецтв, Каф. хореографії. — Луцьк: Вежа-Друк, 2017. — 41 с. — https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/12810/1/metodyka_klas_dance.pdf
5. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: робоча програма з дисципліни, галузь знань: 02 “Культура і мистецтво”, спец.: 024 “Хореографія”, спеціалізація: “Нар. хореографія” / Харків. держ. акад. культури; [розроб.: Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр]. — Харків: ХДАК, 2018. — 43 с. —

- Режим доступу: Z:\RepHDAK\Комплекс навчально-методичних матеріалів ХДАК\pdf-2021\+Класичний танець та методика його викладання_NX_18.pdf.
6. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]. Розділ «Партерна гімнастика»: навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», напрям підгот. 6.020202 «Хореографія» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. М. Шилова]. — Харків: ХДАК, 2015. — 21 с. — Режим доступу: <http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми та навчально-методичні матеріали ХДАК/pdf-2016/партерна гімнастика.pdf>.
 7. Класичний танець та методика його викладання. Партерна гімнастика. Силові вправи: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. культури; уклад. Л. М. Шилова. — Харків: ХДАК, 2021. — 17 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789>
 8. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]. Екзерсис біля станку для студентів першого року навчання: навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореографія», освіт. програма «Нар. хореогр.» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. П. Дегтяр]. — Харків: ХДАК, 2019. — 10 с. — Режим доступу: Z:\RepHDAK\Комплекс навчально-методичних матеріалів ХДАК\pdf-2021\+Класичний танець.pdf.
 9. Класичний танець та методика його викладання. Екзерсис на середині зали та allegro для студентів першого року навчання [Електронний ресурс]: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтва, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. культури; [уклад. Л.П.Дегтяр.] — Харків: ХДАК, 2021. — 12 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1113>
 10. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: прогр. та навч.-метод. матеріали дисципліни для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спец. 024 Хореографія, освітня програма Народна хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л.М. Шилова; Л.П. Дегтяр.] — Харків: ХДАК, 2022. — 169 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1806>
 11. Коновалова Г. О. Класичний танець як засіб формування виконавської культури [Електронний ресурс] / Г. О. Коновалова // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. - 2012. - № 5. - С. 130-131. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2012_5_33
 12. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії : [монографія] / Юрій Станішевський. — Київ: Муз. Україна, 2003. — 438 с.
 13. Кирилюк В. М. Дихання в хореографії: навч. посіб. / В. М. Кирилюк. — Київ: ДАКККіМ, 2009. — 156 с.

14. Система запису комбінацій класичного танцю. Методичні рекомендації з курсу «Класичний танець» / уклад.: Рева Я. Г.; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка — Полтава, 2020. — 18 с. — <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/19170>.
15. Туркевич В. Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліогр. довідник: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики, художники / В. Д. Туркевич. — Київ, 1999. — 223 с.
16. Хореографічна тема в уроці класичного танцю: метод. розробка / Харків. держ. акад. культури; уклад. Л. М. Шилова. — Харків: ХДАК, 2003. — 29 с. — [http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми та навчально-методичні матеріали ХДАК/pdf-2016/+Шилова хореогр. розробка.pdf](http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми_та_навчально-методичні_матеріали_ХДАК/pdf-2016/+Шилова_хореогр._розробка.pdf).
17. Цигановська Н. В. Гімнастика : навч. посіб. / Н. В. Цигановська. — Харків: ХДАК, 2008. — 90 с.
18. Craine D. TheOxfordDictionaryofDance / DebraCraine, JudithMackrell. Oxfordhttps://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=42g8Hp-xA48C&oi=fnd&pg=PR5&dq=classical+dance&ots=RLPuU3dk7t&sig=gM4uH89f0WH6WgZfQype0WOkaTY&redir_esc=y#v=onepage&q=classical%20dance&f=false

3. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>.
2. Репозиторій ХДАК [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/>.
3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>.
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ
ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ**

Програма та навчально-методичні матеріали дисципліни

Укладачі:

ШИЛОВА Людмила Миколаївна,
старший викладач кафедри народної хореографії,

ДЕГТЯР Лариса Павлівна,
старший викладач кафедри народної хореографії

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір
Шилова Л.М., Дегтяр Л.П.

Підписано до друку 14.03.2023 р.
Формат 60x84/16, Гарнітура «Times».
Папір офсетний. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 2.85. Тираж 50 прим. Зам. №0302

Надруковано в копіювальному центрі ФОП Іванової М.А.,
Свідоцтво В01 №057818 м. Харків, вул Римарська, 3/5
т. (057) 764-93-64, 755-79-12